

ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅರಿವುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೆಲಸ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 'ಹಿಪೋಕ್ರಾಟ್'ಗಳಿಗಿಂತ 'ಮೀಡಿಯೋಕ್ರಾಟ್'ಗಳು ವಾಸಿ.

ನಾನೀಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದೆ. 'ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ'ಯ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣದ ಆಯಾಮವೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಜನಪದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು. ಜಾನಪದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ತಾಯಿಬೇರು ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಶಿಷ್ಯ ಕಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಗೌರವಾದರಗಳು ಜನಪದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯದ ಹಿಂದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣದ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜನಪದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ 'ಶ್ರೇಷ್ಠ' ಅಥವಾ 'ಉನ್ನತ'ವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಶ್ರೇಣಿಯವರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವೀಣೆಗೆ ಮುಖವೀಣೆ, ತಬಲಕ್ಕೆ ತಮಟೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಜಾತಿ, ವರ್ಣಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಮೂಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯು ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಸ್ವಭಾವವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಯಜಮಾನಿಕೆಯ ವರ್ಗಗಳು ಜ್ಞಾನದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಸದಾ ಹವಣಿಸುತ್ತವೆಯೆಂಬ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಂ ಗಾರ್ಕಿಯವರ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ವರ್ಣ, ವರ್ಗಾಧಾರಿತ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಈ ಲೇಖನದ ಅರಂಭದ ಪುಟಗಳಲ್ಲೇ ಸಾಂಕೇತಿಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟನಗಳಿವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೂರ್ವಗ್ರಹದಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾಷಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟನಗಳಿವೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಎಲ್ಲಾ

ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲವೆಂದೂ, ಅದೇ ತಾಯಿಭಾಷೆಯೆಂದೂ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುತ್ತ ಬರಲಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಮೂಲಭಾಷೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಬೀತಾಯಿತು. ಇದು ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಸಾಬೀತಾದ ಸತ್ಯ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವವಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯಲಾಗದು. ಆದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೃಜನಶೀಲ ಹೋರಾಟವು ಪಂಪ ಕವಿಯಿಂದಲೇ ಅರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ 'ಮಾರ್ಗ'ಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ 'ದೇಸಿ'ಯನ್ನು ಎದುರಾಗಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಗ ಪಂಪ ಕವಿಯಿಂದ ಆಯಿತು. ಮುಂದೆ ನಯಸೇನ ಕವಿ, 'ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪವನ್ನು ಬೆರೆಸಬೇಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದು, ಅಂದಯ್ಯ ಕವಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸದೆ ಕನ್ನಡ ತದ್ವಚನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಸೆಡ್ಡು ಹೊಡೆದದ್ದು, ಈಗ ಇತಿಹಾಸ. ವಚನಕಾರರ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆ ಅದ್ವಿತೀಯ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಮಹಾಲಿಂಗರಂಗ ಕವಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೆರೆದ ಇತಿಹಾಸವು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಮುದ್ದಣ ಕವಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತವು 'ಕರ್ಮಣಿ ಸರದೋಳ್ ಚೆಂಬವಳ್ ಕೋದಂತೆ' ಇರಬೇಕೆಂಬ ಅಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ಹೇರಿಕೆಯ ಬದಲು ಸಹಜ ಸೇರಿಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯೂ ನಮ್ಮದುರು ಇದೆ. ಹಿಂದಿ ಹೇರಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಇರಬಾರದು; ಹೇರಿಕೆ ಬೇರೆ, ಕಲಿಕೆ ಬೇರೆ ಎಂಬ ನೀತಿ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ನಿಲುವಾದರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇರೆಯೇ ಇದೆ. ಇದು ವರ್ಗ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದೆ ಇರುವವರನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣಿಂದ ನೋಡುವ ಪರಿಪಾಠವೂ ಇದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ